

60-річчя члена-кореспондента НАН України Я.П. ДІДУХА

7 травня виповнилося 60 років знаному ботанікові-екологу членові-кореспонденту НАН України Якову Петровичу Дідуху.

Я.П. Дідух народився на Рівненщині — у краю мальовничої та багатой природи і славної історії. Свою наукову діяльність він розпочав у Рівненському краєзнавчому музеї, де працював науковим співробітником, навчаючись одночасно в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка на біологічному факультеті. Після здобуття вищої освіти Яків Петрович вступає до аспірантури Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України і після захисту дисертації в 1977 р. залишається там працювати. В інституті він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до директора установи.

Я.П. Дідух — визнаний авторитет у галузі екології фітосистем. Із його ім'ям пов'язані вагомі результати досліджень центральних проблем теорії геоботаніки і класифікації, районування, картографування, а також еволюції рослинного покриву. Характерними рисами його діяльності є пошук і застосування нових методологічних підходів у екології, флористиці, геоботаніці (системний підхід, структурно-порівняльний аналіз, градієнтний аналіз тощо), розроблення нових загальнобіологічних проблем, зокрема диференціації та еволюції фітосистем.

Яків Петрович є засновником наукової школи синфітоіндикації — оцінювання екологічних факторів на основі аналізу рослинних угруповань. Він створив екологічні шкали видів вітчизняної флори і започаткував багатотомне видання «Екофлора України».

У природоохоронній діяльності вчений — один із провідних виконавців багатьох державних документів, які стосуються охорони довкілля, сталого розвитку України, а також член багатьох комісій і робочих груп з питань формування та реалізації екологічної політики в нашій країні. Як член комісії Національного комітету з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», міжнародних асоціацій JAVS та JAPT Я.П. Дідух є науковим куратором міжнародної програми «Створення ТБР «Західне Полісся» і екологічної мережі в Поліссі», яку виконують у межах білорусько-польсько-української співпраці. Він брав участь у підготовці Карти рослинності Європи (2000) та карт для Національного атласу України (2008). Учений — головний редактор «Українського ботанічного журналу» та «Українського фітоценологічного збірника». Він член редколегії часописів «Екологія і ноосферологія», «Ґрунтознавство», «Dendrobiology», «Biodiversity» та ін., входить до складу спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій, експертної ради ВАК України, секції екології Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки. Я.П. Дідух — автор понад 350 наукових праць, у тому числі 17 монографій. Багато сил і енергії вчений віддає підготовці наукових кадрів. Серед його учнів 12 кандидатів і доктор наук. Яків Петрович також викладає в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» від початку його заснування.

З 2003 року Я.П. Дідух очолює Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України. Під його керівництвом інститут, продовжуючи традиції провідної установи в галузі до-

слідження рослинного світу, досягнув помітних успіхів у науковій і науково-практичній діяльності. Насамперед слід відзначити започаткування першого на теренах країн СНД «Українського фітоценологічного збірника». Учені інституту працюють над 12-томним виданням «Рослинність України» як складника частини майбутнього загальноєвропейського огляду «Продромус рослинності Європи». Започатковано видання багатотомної серії на основі європейської класифікації рослинності «Природно-заповідні території. Рослинний світ».

За цей період окремі творчі колективи інституту двічі удостоювалися Державної премії України в галузі науки і техніки. Створені та функціонують Центр колективного користування електронними мікроскопами та Центр колективного користування хроматомаспектрометрією. У процесі становлення іменні бібліотеки видат-

них учених Є.М. Лавренка, І.П. Білоконя, М.Г. Холодного, М.І. Котова. Попри економічні труднощі, налагоджено роботу з придбання обладнання, проведення експедицій, ремонту приміщень тощо.

Крім науки, у житті ювіляра є ще одне творче захоплення — любов до подорожей. Я.П. Дідух відвідав багато країн світу, включаючи подорож Індійським океаном, яку він здійснив під час службового відрядження в XXIV рейсі НДС «Академік Вернадський», працював у таких гірських системах, як Алтай, Урал, Тянь-Шань, Памір, Кавказ, Крим, Карпати, Татри, Судети, Апенніни, Піренеї, Атлас та інші.

Наукова громадськість, колеги та друзі сердечно вітають Якова Петровича з ювілеєм, бажають йому доброго здоров'я, творчої наснаги та невичерпної енергії для втілення нових творчих задумів на довгі і щасливі роки.

60-річчя члена-кореспондента НАН України А.І. ШЕВЧЕНКА

17 травня виповнилося 60 років знаменитому вченому в галузі інформатики членові-кореспонденту НАН України Анатолієві Івановичу Шевченку.

А.І. Шевченко народився в 1948 р. у с. Кожани Брянської області (Росія). Понад двадцять років перебував на дійсній військовій службі в органах КДБ (СБУ). З них 5 років служив офіцером діючого резерву. Звільнений у запас у званні полковника.

Анатолій Іванович закінчив фізичний факультет Донецького державного університету за фахом «Радіофізика та електроніка». У 1985 році захистив кандидатську, а

в 1990-му — докторську дисертацію з технічних наук. У 2000 році він захистив докторську дисертацію на тему «Основи християнства: шлях до істини», і рішенням Ученої ради Київської духовної академії йому присуджено ступінь доктора богослов'я. У 2006 році А.І. Шевченка було обрано членом-кореспондентом Національної академії наук України за спеціальністю «Обчислювальні системи».

У 1991 році за його ініціативою був створений науково-дослідний Інститут проблем штучного інтелекту, підпорядкований МОН України та НАН України. А.І. Шев-